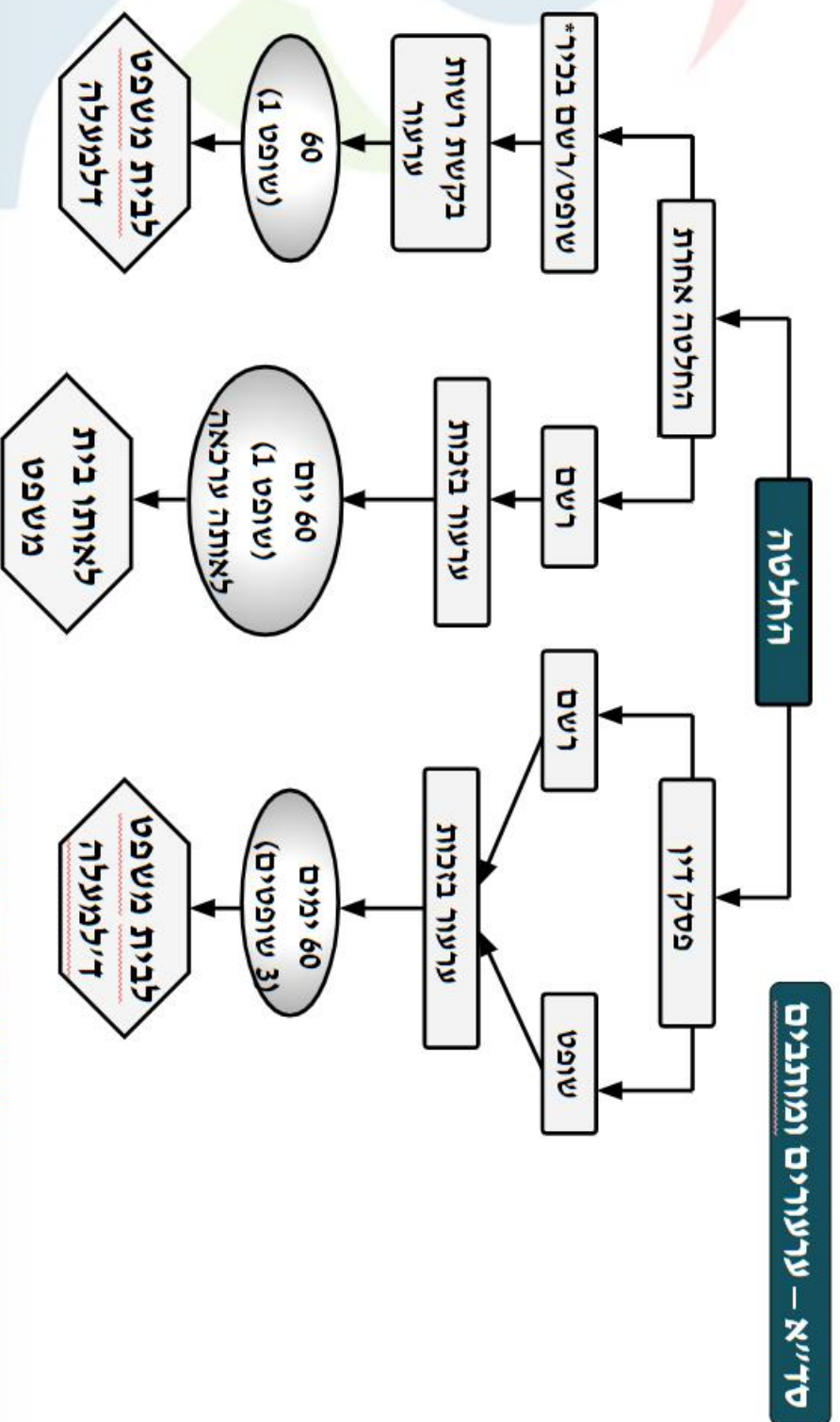

תרשימים בתי משפט

ערעוירים ומוותגבים

בית משפט קהילתי

בית משפט קהילתי הוא בית משפט שלום שהוסמך לשמש כבית משפט קהילתי
הוא בית משפט בדרגת בית משפט השלום, ההליך הקהילתי מתנהל בבית משפט שלום בלבד

בבית המשפט הקהילתי, שופטים פליליים מטפלים בעבירות פליליות ומשתמשים בסמכותם בחוק. המטרה העיקרית היא להפנות נאשמים להלכי שיקום בקהילה במקום להענישם בכלא. התהליך יכול לכלול גם צו שירות מבחן, שמטרתו לעזור לנאשם להיכנס לתהליכי שיקום ולהשקיע עצמו בקהילה. בתכנית השיקום מגדירים שלבים שונים סביב הצרכים האישיים של הנאשם והמקרה. באמצעות התהליך, הנאשם נדרש להודות באחריות על המעשה שלו ולהתחייב למעשה בתוכנית השיקום. המטרה היא לסייע לו לשנות ולהתקדם מאירוע הפלילי. במקביל, הנאשם משלם גם נזקים לקהילה. התהליך הקהילתי יוצא מן הכלל ומספק הזדמנות לנאשמים לשנות את חייהם.

בית משפט קהילתי משמש בית משפט של ערכאה ראשונה (ביהמ"ש השלום) בעניינים פליליים חלופיים, כתחליף לעונשי מאסר קצרים הנותנים מענה מקיף לנאשמים חוזרים על-ידי שיקום בקהילה. הכלל הוא שאם הועבר עניינו של נאשם לדיון בבית משפט קהילתי לפי הוראות סעיף 220ג, ידון בית משפט קהילתי, במידת האפשר, גם בבקשה המוגשת לפי חוק המעצרים למעצרו או לשחרורו של נאשם, לרבות בקשה לעיון חוזר, ובלבד שהבקשה הוגשה לגבי אותו כתב אישום שנדון לפני בית המשפט הקהילתי. סייג- בהסכמת הצדדים רשאי לדון בבקשות לפי חוק המעצרים אף אם הוגשה לגבי כתבי אישום שאינם נדונים לפני בית המשפט הקהילתי. בענייננו, צריך את הסכמת הצדדים כדי שהבקשה למעצר שהוגשה לגבי כתב אישום אחר שהוגש נגד הנאשם, שאינו נידון בבית המשפט הקהילתי, תידון אף היא בו.

בית המשפט הקהילתי הוא מודל חדשני, המיועד לתת כלים מגוונים להתמודדות מערכתית עם תופעת הפשיעה ועם בעיות המובילות לפשיעה. ההנחה היא שבכדי למנוע מהעבריין לחזור ולפשוע לא מספיק להעניש אותו, אלא יש לטפל במקביל בבעיות הנוספות בחייו שעמדו ברקע לביצוע העבירות. בעיות מסוג זה דורשות מעבר למעורבות מערת המשפט גם מעורבות קהילתית, וכן טיפול רב מערכתי בתחום הרווחה, הבריאות, מיצוי הזכויות ועוד. כך למשל, אם העבריין חוזר ומבצע עבירות בשל מצבו הכלכלי, יש לסייע לו במציאת עבודה שתאפשר לו לצאת מהמצוקה הכלכלית אליה נקלע. כך, גם כאשר העבירות מבוצעות על רקע מצב משפחתי מורכב או בעיה רפואית מסוימת, יש לפעול למציאת פתרון לבעיות אלו על מנת למנוע את הישנות העבירות. ניתוב התיק לבית המשפט הקהילתי: לאחר שהוגש כתב אישום על ידי התביעה, יכול כל אחד מהצדדים לבקש מבית המשפט להעביר את התיק לבית המשפט הקהילתי. לאחר בקשת ההעברה, הנאשם מופנה לקצין מבחן מטעם שירות הרווחה אשר מכין תסקיר בעניינו. תסקיר קצין מבחן: בתסקיר בודק קצין המבחן אם הנאשם מתאים להשתלבות בבית המשפט הקהילתי. התסקיר מועבר לבית המשפט עם המלצה, ויש צורך בהסכמת התביעה והסניגוריה לשם ניתובו של התיק לבית המשפט הקהילתי. בהחלטה להסכים להעביר את התיק, הפרקליטות שוקלת שורה ארוכה של שיקולים ובראשם האינטרס הציבורי שבמיצוי ההליך הפלילי עם נאשם מסוים והטלת עונש הולם בגין המעשים שביצע. לדוגמא מקרה בו בוצעה עבירה חמורה (למשל, עבירת אלימות) שגרמה לפגיעה קשה בנפגע עבירה. במקרה מסוג זה יהיה אינטרס ציבורי גבוה להטלת עונש מאסר בפועל על העבריין.

אופי ההליך הפלילי בבית המשפט הקהילתי- הליך השיקום בבית המשפט הקהילתי כולל תוכנית בת חמישה שלבים:
1. היכרות ובניית התוכנית הטיפולית.

2. השתלבות והתייצבות.

3. מימוש וקידום תוכנית השיקום.

4. שלב שימור השינוי.

5. שלב הפרידה.

כדי להתקדם בתוכנית משלב לשלב, הנאשם נדרש להגיש בקשה מנומקת בכתב לבית המשפט ובה לפרט את התקדמותו בתהליך. השופט יאשר את המעבר לאחר שקילת עמדת כל הצדדים בעניין. הצדדים מסכימים מראש שאם יעמוד הנאשם בתוכנית, יתכן ולא יוטל עליו עונש מאסר. אם הנאשם לא יעמוד בהצלחה בתוכנית השיקומית, יגזור בית המשפט את דינו ככל נאשם. ההליך כרוך בליווי אינטנסיבי של הנאשם, הכולל פיקוח ובקרה מטעם בית משפט והצדדים.

מהות	בית משפט שלום שהוסמך כבית משפט קהילתי (הליך פלילי חלופי)
מטרתו	שיקום נאשם בקהילה כאשר העונש הצפוי לנאשם הוא מאסר בפועל
מי רשאי להעביר הליך מבית המשפט השלום לבית משפט קהילתי	1. שופט בית משפט שלום רשאי להעביר את ההליך <u>באותו בית משפט</u> .
	2. שופט בית משפט שלום רשאי להעביר לבית משפט קהילתי אחר <u>באותו מחוז באישור נשיא בית משפט השלום /סגנו</u> .
	*ההעברות לעיל מותנות בכך שהנאשם גר באיזור שיפוטו של בית משפט קהילתי או בסמוך לו.
	3. נשיא בתי משפט קהילתיים רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להעביר את העניין לבית משפט קהילתי אחד <u>באותו מחוז</u> , אף אם הנאשם <u>אינו גר באיזור שיפוטו</u> או בסמוך לו.

***הערה: ניתן להעביר עניין גם אם הועבר מערכאה אחרת**

תנאים להעברת הליך מבית המשפט השלום לבית משפט קהילתי	1. העבירה בסמכות בית המשפט השלום ועונשה קנס בלבד או מאסר עד 7 שנים.
	* (עבירות צווארון לבן, עבירות מין, עבירות סחר בבני אדם .. העברתם טעונה טעמים מיוחדים שיירשמו)
	2. הגשת תסקיר התאמה.
	3. בית המשפט דן בהעברה בנוכחות הצדדים.
	4. הנאשם בגיר, מסכים להליך קהילתי, ומיוצג ע"י סניגור.
	5. סיכון שהנאשם יבצע עבירות נוספות
	6. העונש הוא מאסר בפועל ולא עבודת שירות.
	7. לא התקיים הליך לבירור האשמה.
	8. התובע הודיע שאם הנאשם יעמוד בתכנית השיקום לא יבקש מאסר בפועל.
	9. אין מניעה להעביר.

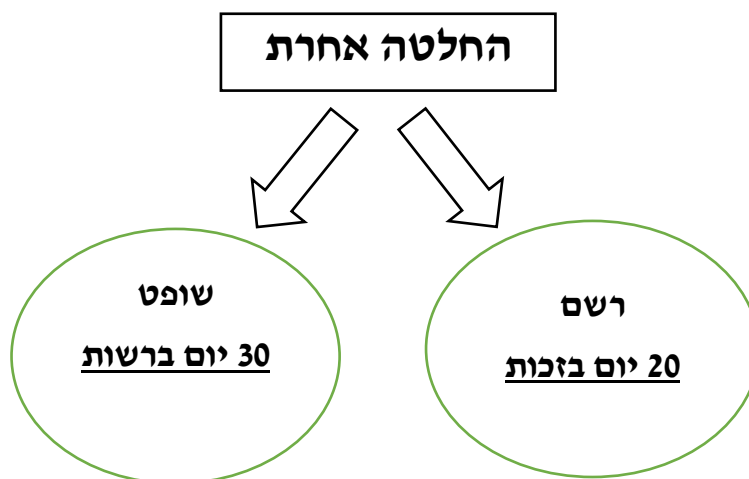
סדרי דין	1. הכנת תסקיר ע"י קצין מבחן.
	2. בית המשפט הקהילתי מוסמך לקיים ישיבת הכנה לקראת הדיון (ללא נוכחות הנאשם אך בנוכחות סניגורו).
	3. לא ידון בטענות מקדמיות ולא שישמע ראיות.
	4. אם הנאשם עמד בתכנית השיקום, בית המשפט הקהילתי יגזור את דינו.
העברת ההליך מבית משפט קהילתי לבית משפט השלום	1. יש צורך בטענות מקדמיות או יש צורך בשמיעת ראיות.
	2. טרם הוגש תסקיר קהילתי.
	3. חלפו <u>60 יום</u> ממועד הגשת התסקיר והנאשם לא הודה בעבירות.
	• אם ההליך הועבר לבית המשפט השלום, יועבר ללמותב שלא דן בהליך קהילתי,
	• פרוטוקול הדיון לא יועבר לבית המשפט השלום ולא ישמשו כראיה או כתסקיר עונש או מעצר.

דיון נוסף			
סעיף 30 לחוק בתי המשפט ותקנות דיון נוסף			
תחום	אזור/ פלילי	הדיון הנוסף יתקיים על הליך שהתקיים	תנאים
המשפט (סדרי דין במשפט חוזר)	פלילי	סעיף 31 לחוק בתי המשפט ותקנות בתי המשפט (סדרי דין במשפט חוזר)	השגה על אישור התביעות הבאות: א. אישור תובענה יצוגית- כלכלית (ניירות ערד/ קרנות נאמנות). ב. אישור תביעה נזורת . מעורר - לא ניתן לערער על אישור תובענות אלו, אלא רק בדרך של דיון חוזר.
המשפט חוזר	פלילי	פסק הדין מרשיע וחלוט . התקיים אחד מאלה: א. ראיה שהוגשה הייתה שקרית. ב. יש עובדות או ראיות חדשות שיכולות לשנות את התוצאה של פסק הדין. ג. אדם אחר הורשע בביצוע העבירה. ד. נתעורר חשש של ממש כי בהרשעה נגרם עיוות דין.	השגה על אישור תובענות לאישור שניתנה במושב של 3 שופטים. מעורר - השופט שנתן את ההחלטה לא יישב בדיון החוזר.
המבקש	פלילי	1. הנידון - בקשה תוגש לנשיא העליון בתוך 90 ימים. (עמדת היועמ"ש לבקשה תוך 90 ימים) 2. מת הנידון - בן משפחתו (בן זוג, צאצא, חורין, אחיו או אחיותיו) 3. יועמ"ש	1. בעל הדין - הבקשה תוגש לנשיא עליון בתוך 15 ימים ממתן פסק הדין. (תשובת המשיב- 15 ימים) 2. תמונת שקבע את ההחלטה (במקרה זה בעל הדין יגיש הודעה תוך 7 ימים לרשם על קיום הדיון הנוסף)
הדיון בבקשה	פלילי	1. יתקיים דיון בבקשה (בעתירה) רק אם בעל הדין הוא זה שביקש דיון נוסף. 2. הדיון בבקשה יתקיים בפני נשיא <u>עליון</u> שופט/ שופטים יתקיימו בפני נשיא <u>עליון</u> שופט/ שופטים שקבע <u>הנשיא</u> . 3. תפקיד <u>ערובה</u> / <u>ערובה</u> לשיפוי אלא אם נקבע אחרת. (חריג- בפלילי) 4. אין עיכוב של ההחלטה עליה מגישים דיון נוסף, אלא אם נקבע אחרת על ידי נשיא עליון או ההרכב שהחליט על קיום דיון נוסף. 5. אין שמיעת טענות בעל פה אלא אם הורה אחרת נשיא העליון. 6. נשיא עליון מוסמך לדרוש <u>פרטים נוספים</u> . 7. נשיא עליון רשאי <u>לצמצם את הדיון הנוסף</u> לחלק מהבעיות שהעלה העותר. 8. נקבע שיחיה דיון נוסף- <u>ניתן להתנות את קיומו בערובה לשיפוי</u> (נקבע ולא ניתנה ערובה בתוך 30 ימים- לא יתקיים הדיון הנוסף).	1. אין שמיעת טענות בעל פה אלא אם הורה אחרת נשיא העליון. 2. הנשיא יכול לצוות על <u>פרטים נוספים</u> מהיועמ"ש או בא כוחו. 3. אם נדחתה הבקשה- לא ניתן להגיש בקשה נוספת בגין אותה עילה.

הדיון החוזר יהיה באתרו בית משפט שנתן את ההחלטה לאחר (מוחזר) חריג- אם יש חידוש/ חשיבות/ רגישות רשאי ההרכב להעביר את הדיון לעליון שידון כאילו בו כאילו היה ערעור על ההחלטה לאחר תובענה ייצוגית. (על ההחלטה להעביר לעליון לא ניתן לערער)	הדיון במשפט החוזר יהיה במחוזי או בעליון. 1. במשפט חוזר יהיו לבית המשפט כל הסמכויות הנתונות למחוזי במשפט פלילי והנתונות לעליון בערעור פלילי (מלבד בחמורה בעונש) 2. ניתן לתת כל סעד או כל צו לפיצוי הנידון שנגא עונש/ או חלק ממנו ושההרשעה בוטלה כתוצאה מהמשפט החוזר (מת הנידון- יינתן הצו לטובת אדם אחר) 3. בעליון בלבד- ניתן לקיים דיון חוזר ללא נוכחות בעלי הדיון ולבטל פס"ד. 4. בהמ"ש יכול לסטות מסד"פ ולקבל כראיה עדות שניתנה קודם ושלא ניתן לגבותה שוב. 5. זיכרון- נשיא העליון / המשנה לנשיא / שופט אחר של העליון שקבע הנשיא רשאי לזכות את הנידון אם אין תועלת בקיום המשפט וישנה הסכמה של היועמ"ש.	הדיון הנוסף יהיה בהרכב של 5 שופטים או יותר בבית המשפט העליון. 1. סמכות העליון בעניין אזרחי- כמו סמכותו בערעור אזרחי. 2. סמכות העליון בעניין פלילי- כמו סמכותו בערעור פלילי.	הדיון עצמו
לא ניתן	ניתן לערער מהמחוזי לעליון בשני אופנים: 1. הנידון הוא זה שביקש משפט חוזר, והמחוזי דן במשפט החוזר כאילו נדון העניין בפניו פעם ראשונה (שומע מחדש)- הערעור יהא בזכות. 2. היועמ"ש הוא זה שביקש משפט חוזר, והמחוזי דן במשפט החוזר כאילו דן "בערעור פלילי"- הערעור יהא ברשות. העררה- לא ניתן לערער על העליון.	לא ניתן	ערעור נוסף
	העמדת שאלה לעיון העליון ע"י שר המשפטים (סעיף 32 לחוק בתי המשפט): אם הוגשה לנשיא המדינה בקשת חנינה/ הפחיתה בעונש, והתעוררה שאלה שלדעת שר המשפטים ראויה לדיון בעליון ואינה יכולה לשמש עילה למשפט חוזר- יחליט העליון אם לדון בה והדיון יהיה כאילו חורה נשיא העליון על משפט חוזר.		הליכים פרוצדורליים נוספים

ערעורים מנהלי:

תובענה	ערעור	עתירה	
תקסד"א	מועד שנקבע ואם לא נקבע 60 יום	בתוך 45 יום כפוף לשיהוי	הגשה לביהמ"ש מחוזי = מנהלי
60 יום בזכות	60 יום ברשות	60 יום בזכות	ערעור

ערעורים ומותבים במנהלי פתרון טבלת סיכום

ההליך	ערכאה	זכות/ רשות	מועד	מותב
פס"ד עתירה/תובענה שופט ורשם מנהלי	עליון	זכות	60	3
פס"ד בערעור מנהלי שופט ורשם מנהלי	עליון	רשות	60	3
ה"א (כל הליך) רשם מנהלי	מנהלי	זכות	20	1
ה"א (כל הליך) שופט מנהלי (רק מקרי ס' 12)	עליון	רשות	30	1

ערעורים ומותבים במנהלי פתרון טבלת סיכום

ההליך	ערכאה	זכות/ רשות	מועד	מותב
פס"ד עתירה/תובענה שופט ורשם מנהלי				
פס"ד בערעור מנהלי שופט ורשם מנהלי				
ה"א (כל הליך) רשם מנהלי				
ה"א (כל הליך) שופט מנהלי (רק מקרי ס' 12)				

**בתי משפט
טבלת מותבים**

החלטה אחרת (רשם)	החלטה אחרת (שופט)	פס"ד קטנות/מקומי	פסק דין		
			עד 300,000	מעל 300,000	
1	1	1	1	1	דיונית
1	1	1	1	3	ערעור
3	1	1	3	3	ערעור 2

טבלת ערעור- בית משפט השלום

השגה על	הערעור לבית משפט	בזכות/ברשות	מועד	מותב
פס"ד שופט שלום				
ה"א שופט שלום				
פס"ד רשם שלום				
ה"א רשם שלום				
פס"ד שלום בערעור				

טבלת ערעור- בית המשפט המחוזי

השגה על	הערעור לבית משפט	בזכות/ברשות	מועד	מותב
פס"ד שופט מחוזי				
ה"א שופט מחוזי				
פס"ד רשם מחוזי				
ה"א רשם מחוזי				
פס"ד מחוזי בערעור				

טבלת ערעור- בית המשפט העליון

השגה על	הערעור לבית משפט	בזכות/ברשות	מועד	מותב
פס"ד שופט עליון				
ה"א שופט עליון				
פס"ד רשם עליון				
ה"א רשם עליון				

טבלת ערעור- בית משפט השלום

השגה על	הערעור לבית משפט	בזכות/ברשות	מועד	מותב
פס"ד שופט שלום	מחוזי	בזכות	60	3
ה"א שופט שלום	מחוזי	ברשות	60	1
פס"ד רשם שלום	מחוזי	בזכות	60	3
ה"א רשם שלום	שלום	בזכות	60	1
פס"ד שלום בערעור	מחוזי	ברשות	60	3

טבלת ערעור- בית המשפט המחוזי

השגה על	הערעור לבית משפט	בזכות/ברשות	מועד	מותב
פס"ד שופט מחוזי	עליון	בזכות	60	3
ה"א שופט מחוזי	עליון	ברשות	60	1
פס"ד רשם מחוזי	עליון	בזכות	60	3
ה"א רשם מחוזי	מחוזי	בזכות	60	1
פס"ד מחוזי בערעור	עליון	ברשות	60	1/3 לפי ההרכב במחוזי

טבלת ערעור- בית המשפט העליון

השגה על	הערעור לבית משפט	בזכות/ברשות	מועד	מותב
פס"ד שופט עליון	-	-	-	-
ה"א שופט עליון	-	-	-	-
פס"ד רשם עליון	עליון	בזכות	60	1
ה"א רשם עליון	עליון	בזכות	60	1

סיכום תיקון בית משפט לעניינים מנהליים- מועדי ערעור:

א) ערעור ובקשת רשות ערעור על עתירה/תובענה שופט ורשם מנהלי (תקנה 33 (א) ו-33 (ב) לתקנות בתי משפט לעניינים מנהליים):

המועד להגשת ערעור ובקשת רשות לערער

33. א) המועד להגשת ערעור בזכות על פסק דין של בית המשפט הוא **שישים ימים**.

ב) המועד להגשת בקשת רשות לערער על פסק דין של בית המשפט הוא **שישים ימים**.

בעבר-

המועד לערעור על פסק דין עתירה/תובענה של רשם מנהלי היה 45 יום בזכות.

המועד לערעור על פסק דין עתירה/תובענה של שופט מנהלי היה 45 יום בזכות.

אחרי התיקון-

המועד להגשת ערעור בזכות על פס"ד עתירה/תובענה של רשם או שופט הוא 60 יום בזכות.

המועד להגשת בקשת רשות ערעור על פס"ד עתירה/תובענה של רשם או שופט הוא 60 יום ברשות.

*****שימו לב- אין הפרדה בין פס"ד של שופט מנהלי לבין פסק דין של רשם מנהלי כפי שהיה בעבר, המחוקק מתייחס לשניהם באופן זהה מבחינת מועדי הערעור על פסק דין. כי פסק דין זה פסק דין**

ב) ערעור על פסק דין בערעור מנהלי של רשם מנהלי (תקנה 23 (ב) לתקנות בתי משפט לעניינים מנהליים):

המועד להגשת ערעור מינהלי

23. א) ערעור מינהלי יוגש במועד שנקבע לכך בדין.

ב) לא נקבע מועד כאמור, יוגש ערעור מינהלי **בתוך שישים ימים**.

בעבר- המועד להגיש ערעור מנהלי של היה 45

אחרי התיקון- המועד לערעור על פסק דין בערעור מנהלי של רשם או שופט הוא 60 יום ברשות.

א) ערעור והגשת אחרת של רשם מנהלי/תובענה של לתקנות בתי משפט לעניינים מנהליים):

ערעור על החלטת רשם

31. המועד להגשת ערעור על החלטה של רשם הוא **עשרים ימים**.

אין שינוי- בעבר המועד לערעור על החלטה אחרת של רשם מנהלי היה 20 יום בזכות והמועד נשאר 20 יום בזכות.

ד) ערעור על החלטה אחרת של שופט מנהלי (תקנה 33(ג) לתקנות בתי משפט לעניינים מנהליים):

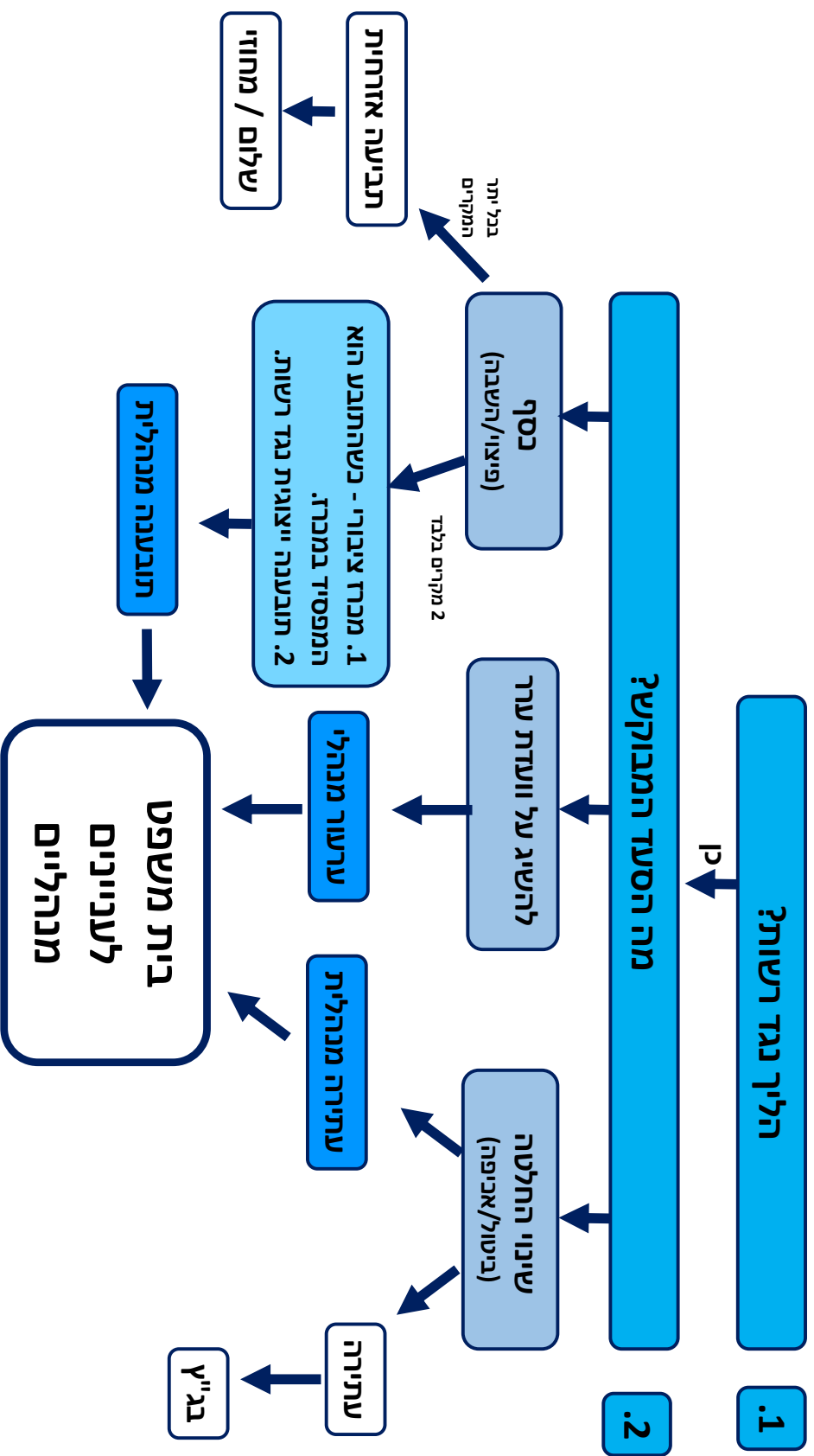
המועד להגשת ערעור ובקשת רשות לערער

33. (ג) המועד להגשת בקשת רשות לערער על החלטה אחרת של בית המשפט הוא **שלושים ימים**.

אין שינוי- בעבר המועד לערעור על החלטה אחרת של שופט מנהלי היה 30 יום ברשות **והמועד נשאר 30 יום ברשות**.

החלטות של צו – יתן לערער באופן מיידי רק על החלטו שופט בלבד.

שלב 1 לפתרון שאלה בעניינים מנהליים

קדם משפט	פגישת מהר"ת חובה	דיון מקדמי חובה	הלך חובה
כל תובענה	תובענה מעל 40,000 ₪ למעט - נזקי גוף ופלת"ד	כל תובענה	סוגי תובענות
חריג: אסור לקיים קדם משפט בוידאו / שיחת וועידה אם בעל הדין אינו מיוצג ללא אישור.	- לא חל על בעל דין שאינו מיוצג - הלך שהוגש בהסכמת בעלי הדין ; - תביעה לפינוי מושכר - תביעה אזרחית נגדרת להרשעה בפלילי ; - הלך שבו נשיא בהמ"ש / שופט שמונה לכך החזיר לבעלי הדין, מטעמים מיוחדים, לא לקיים	- לא חל על בעל דין שאינו מיוצג - הלך שהוגש בהסכמת בעלי הדין ; - תביעה לפינוי מושכר - תביעה אזרחית נגדרת להרשעה בפלילי ; - סייג: בית המשפט רשאי בכל עת להורות לבעלי הדין לקיים את החלף	חריג תחולת החלף
ישיבת קדם המשפט תיקבע ע"י ביהמ"ש לאחר שהוגש כתב הטענות האחרון.	- עד 45 ימים מכתב הטענות האחרון ימונה מגשר פגישת מהר"ת תתקיים עד 30 ימים ממינוי מגשר - עד 14 ימים מהפגישה יודיע המגשר לביהמ"ש אם בעלי הדין מסכימים לגישור.	עד 30 ימים מכתב הטענות האחרון יתקיים דיון מקדמי	מועדים
1. יעול ופיטוט דיון – חידוד פלוגות וצמצום מחלוקת 2. קירוב עמדות הצדדים – ביהמ"ש ינסה "לגשר".	1. בחינת יישוב הסכסוך במנגנון חלופי (גישור)	1. הערכות לקראת הדיון בתובענה 2. בחינת יישוב הסכסוך במנגנון חלופי	מטרות
ביהמ"ש רשאי להורות שבעלי הדין יתייצבו בעצמם אם בעל הדין הוא <u>תאגיד</u>, <u>רשות מקומית</u> או <u>המדינה</u> – רשאי ביהמ"ש להורות שיתייצב נציג מטעם (אם דרש) אי-התייצבות ללא טעם סביר כדין אי התייצבות לדיון : - אי-התייצבות <u>תתבע</u> > מחיקת או דחייה (טעם לכך) - אי-התייצבות <u>תתבע</u> > התובע יהיה רשאי להוכיח את <u>תביעתו</u>, לזכות בסעד שביקש אם יצליח.	בעלי הדין חייבים להתייצב אך אין חובה להתייצב עם עורכי דין. ממונה שהוא רשם או שופט רשאי לחייבם בהוצאות מגשר ובהוצאות בעלי הדין האחרים שהתייצבו.		התייצבות בעלי הדין תוצאות אי התייצבות
	בעל דין אשר הפר הוראות בעניין הדיון המקדמי ופגישת המהר"ת, בישיבת הקדם משפט הראשונה, רשאי ביהמ"ש: - לחייב את בעל הדין המפר למלא את החוראות, אלא מצא טעמים מיוחדים שלא לעשות כן. - אם <u>תתבע</u> הוא זה המפר, להתלות את החלף עד שימלאו או למחוק תביעתו מטעמים מיוחדים.		סנקציות בגין אי-מילוי חוראות הדיון בעניין

	אם החפירה הייתה בלתי מוצדקת > לחייב את בעל הדין המפר בהוצאות לטובת בעל הדין שכנגד או לטובת אוצר המדינה, גם אם מילא את ההוראות באיחור, וזאת לא לאחר מתןם ישיבת קדם המשפט האחרונה. אלא אם מצא טעמים מיוחדים שלא לעשות כן. <u>שיעור החוצאות ייקבעו בהתחשב, בין השאר, בהתנהגות בעל הדין בדיון המקדמי ותום ליבו ובככל</u> 1. בעל הדין לא גילה לבעל הדין שכנגד מידע שהיה עליו לגלות 2. פעילותו של בעל הדין בהליך הייתה מועטה לעומת מורכבות המחלוקת <u>אך</u> לא הייתה כנה. 3. בעל הדין לא פעל כראוי וכנדרש מבעל דין חוגן.	
	<u>אי תחולה על חליכים מסוימים: (לא יתקיים דיון מקדמי ופגישת מחו"ת)</u>	